

»Derfor må vi så meget mere give agt på det, vi har hørt...« (Hebr. 2,1)

Sandheden

Guds børn citerer ofte apostelen *Paulus*, når de vidner om deres frelse med disse ord: »Af *nåden* er vi frelst ved tro; det skyldes ikke os selv; Guds er gaven« (Efes. 2,8).

Jeg har endnu ikke hørt nogen sige: »Af *sandheden* er jeg frelst...« men lad mig da selv sige det således i disse spalter!

N. P. Wetterlund kaldte som regel ikke Guds børn for troende mennesker, men for *sandhedsmennesker* – en herlig betegnelse!

Nåden

Nåden kom ved Jesus Kristus, men den kom ikke alene – den kom sammen med *sandheden* (Johs. 1,17).

Det betyder, at *nåden* aldrig bliver skænket noget menneske på bekostning af *sandheden*.

Sandheden er absolut. Den er Lys. Hvad der ikke er sandt, er Mørke.

Sandheden er en absolut dom over alt, som ikke er sandt. Således er den en dom over ønsketænkning, postulater, luftkasteller og alt andet, som vi mennesker så gerne vil leve med.

Sandheden er *ovenfra*. Derfor er den fremmed i verden og bliver ikke uden videre budt velkommen – end ikke i kristne kredse. Den møder megen modsigelse og megen modstand. Ofte bliver den sat på porten.

Men afviser man *sandheden*, lukker man tillige *nåden* ude. De to er og forbliver uadskillelige. Lader man derimod *sandheden* få det afgørende ord, hvor svært, ydmygende og smertefuldt det end kan være, da bringer den Guds overvældende nåde med sig. Tilsammen er *sandheden* og *nåden* evangeliets *kraft* til at frelse, frigøre og forløse.

Et ord af Herren

Vor Herre Jesus sagde til de jøder, der var kommet til tro på ham:

»Hvis I bliver i mit ord, er I sandelig mine disciple, og I skal forstå *sandheden*, og *sandheden* skal frigøre jer« (Johs. 8,31-32).

Sandheden er altså ikke noget, ethvert menneske har forbindelse med eller forudsætning for at kunne forstå. Man må *blive i Jesu ord* for overhovedet at få forbindelse med den, thi *Guds ord er sandhed* (Johs. 17,17).

Det vidunderlige ved *Jesu ord* er, at de er *Ånd* og er *Liv* (Johs. 6,63). De er altså mere end forskrifter, som vi skal følge.

Jesu ord giver enhver, der bliver i det, *Ånden* og *Livet*. Jesus sagde: »Jeg er *Sandheden* og *Livet*« (Johs. 14,6). Jeg mindes i den forbindelse, hvad vor viise broder *Chr. Ramild* sagde til os på sin egen stilfærdige, uforglemmelige måde: »Hvad der ikke er levende er heller ikke sandt!« Det gjorde så dybt et indtryk på min Moder, at hun skrev det foran i sin Bibel.

Jesus er *Sandheden* og *Livet* – derfor er *Ånden*, *Hans Ånd*, også *Sandheden*, som apostelen *Johannes* understreger (1. Johs. 5,6). De fleste kristne omtaler *Helligånden* som *kraften* – men vi kan med lige så stor ret sige, at *Ånden* er *Sandheden*.

Bliver vi i *Jesu ord*, d.v.s. Guds ords samlede budskab, da bliver vi i *Ham* – i *Ånden*, i *Sandheden*, i *Nåden* – i *Livet*, det virkelige liv.

Nogle eksempler:

Jeg kender nogle kristne, der aldrig synes at finde hvile for deres urolige hjerte og besværede samvittighed. De ransager sig selv i det uendelige, men kommer ikke ud af stedet. De opfatter sig selv som sandddru – men vantrø er aldrig *sandheden*. Hvis de blev i *Jesu ord*: »Dine synder er dig forladt!« og: »Heller ikke jeg fordømmer dig!« og: »Så langt som østen er fra vesten har han fjernet vore synder fra os!« og: »Jeg vil nådig tilgive deres uret og aldrig mere komme deres synder i hul!« da blev de i *Sandheden* – *Sandheden ovenfra* – *Guds evige, absolutte Sandhed*, og den gjorde dem fri.

Jeg kender også kristne, der burde være præget mere af *Jesu sindelag*. Jeg hører selv til dem. Vi burde blive i *Jesu ord* herom. Jeg tænker på bjergprædiken. Bliver vi i hans ord, også når de sætter et svimlende livsmål for vore øjne, da bliver vi i *Sandheden* – den absolutte, urokkelige, uforanderlige – og da erfarer vi, at *den er Ånden*, *Guds kraft*, ja *Livet*, og da erfarer vi hen ad vejen *Sandhedens mægtige Åndskraft* til at frigøre os.

Jesu disciple

»Hvis I bliver i mit ord, er I sandelig mine disciple,« sagde Herren. Han havde oplevet, at mange af hans disciple syntes, at hans tale var hård; de trak sig derfor tilbage fra ham (Johs. 6,60). De var kun hans disciple af navn, men ikke i sandhed. Lad os se til, at vi ikke afviser den del af *Jesu ord*, der i den kødelige kærligheds bedømmelse er alt for streng og hård, f.eks. afslutningen af bjergprædiken.

At være en disciple er at være i lære hos *Jesus* – en lære, der varer livet igen-

nem. Den går ud på at lære *Sandheden* at kende – en vældig lektie, da *sandheden* er hele Guds frelsesråd – ja, den er *Jesu selv*, i hvem hele Guddomsfylden er legemlig til stede.

Vil vi lære *Ham*, der er *Sandheden*, at kende, må vi *følge Ham* og *gøre sandheden* (Johs. 3,21). Vi må blive i *Ham* – blive dag for dag i hans ord – thi på afstand af ham opfatter vi *sandheden* som en række forskellige lovbud uden forvandlende kraft. I hans nærhed oplever vi, at *Sandheden* og *Kærligheden* er tvillinger, og at vi hos *Ham* tager imod *kærlighed til sandheden* uden at frygte den og dens »krav«. Da oplever vi tillige, at *Sandheden* er *Guds kraft*, der frigør os fra Mørket og alt, hvad der er underlagt Mørket.

»Gudløses vej er som Mørket; de skønner ej, hvad de snubler over. Men retfærdiges sti er som *strålende Lys*, der vokser i glans til *højlys dag*« (Ordspr. 4,18).

Jo mere *Sandheden*, *Kærligheden*, *Lyset*, *Livet*, d.v.s. Herren selv får magten over os, des mere længes vi efter at lære *Sandheden*, *Kærligheden*, *Lyset*, *Livet*, d.v.s. Herren selv at kende.

Det kendetegnede Paulus (Fil. 3,8 flg.).

Guds rige

Guds rige er *Sandhedens rige*. Døren åbnes end ikke på klem for den mindste løgn. *Sandheden* godkender ikke smiger – billige kærlighedserklæringer, tomme løfter og andre udslag af *usandheden*. Der er heller ikke plads til uægte følelser (sentimentalitet) i Guds rige. Alt er sandt og derfor ægte.

Guds rige er ikke ord, men kraft – lad os sige: *Virkelighed* – *Sandhed* – *Ægthed* – *Frigjorthed*.

Glæden er ægte som selve *livsglæden* hos børn eller kalve, der boltrer sig, når de slippes ud af stalden (Malak. 4,2). *Kærligheden* er ikke ord alene, men *sandhed*, altså gerning, offer, selvhengivelse.

Dermed er middelmådigheden ophævet. Hvor *Sandheden* råder, er der frigjorthed, d.v.s. rejsning, højhed og hæder – uden det mindste gran af stolthed eller hovmod.

Der kommer ingen fornyelse uden dér, hvor *Sandheden sættes i højsædet!*

Sæt derfor alt ind på i sandhed at være et sandhedsmenneske!

Sandheds tolk og taler, sorgendes husvaler, råds og styrkes *Ånd*, stærke Guddoms-finger,

fredens overbringer,
Liv i dødens land!

Giv os kraft
og Livsens saft!

Lad os al din Himmelmage
overflødig have!

Sandheden igen

Det er trist, når Guds riges børn ikke tåler sammenligning med nogle af dem udenfor. Lad os sammenligne os selv med *den romerske høvedsmand*, således som *Matæus* skildrer ham i kap. 8,5 flg.

I dette kapitel kalder Herren sine disciple (apostlene) for *lidettroende* (vers 26), men om høvedsmanden siger han: »Sandelig siger jeg eder: så *stor en tro* har jeg ikke fundet hos nogen i Israel« (vers 10). Noget tilsvarende gælder den syrisk-fønikiske kvinde (Mark. 7,26). Til hende siger Herren: »Kvinde, din tro er *stor*...« (Matt. 15,28). I evangelierne påmindes vi om, at den store tro ikke er til stede, hvor man burde finde den, men der, hvor man ikke venter den. Det er en stiltfærdig påmindelse om ikke at tale for store ord om sin egen eller menighedens tro og at være åben for den mulighed, at den store tro måske findes hos en af dem udenfor.

Høvedsmanden kaldte sig ikke for en troende, men han var det. Hvad er det, der kendetegner ham i modsætning til så mange troende?

Sand og ydmyg

»Herre, jeg er *for ringe* til, at du skal gå ind under mit tag!« Han er et sandhedsmenneske. Det er sandt, hvad han siger om sig selv, og han mener det. Han *er* for ringe. Men i denne ringhed bor troen, den store!

I den *sande* erkendelse af vor ringhed er der ingen plads til tvivlen. Den har aldrig nogen plads i sandheden.

Men i den *usande* erkendelse af vor ringhed trives tvivlen, thi dens grobund er netop usandheden.

Den usande selverkendelse er kendetegnet af, at vel er jeg ringe, men der findes da noget i mig, som ikke er så ringe – og mon ikke Herren knytter sig til det? En sådan selverkendelse giver plads til usikkerheden, uvisheden og utilfredsheden med Gud og sig selv – altså vantroen.

Høvedsmandens ringhed er i hans egen bedømmelse *absolut* i modsætning til mange af Guds børns, der kun oplever deres egen ringhed som relativ.

Høvedsmanden har »set« Herrens højhed. Et *selvfølgelig* forhold til Jesus er udelukket – et *kammeratligt* utænkeligt. Han kalder ikke Jesus ved navn, men siger kun »Herre!« – og han mener det.

Han er sandt ydmyg og derfor ikke sølle. Sandheden gør ikke sølle, men fri.

Han søger ikke noget for sig selv, men

alt for sin syge tjener.

Kan vi troende tåle sammenligning med ham?

Han gør ikke sig selv til tilværelsens centrum. For ham er Jesus virkelig Herre. Det betyder, at han er ubekymret for sin egen skæbne. Den er Jesus Herre over. Sådan er den *store* tro.

Den daglige virkelighed

Englænderne har et udtryk, der er på vej ind i dansk: »No nonsense« (intet vrøvl). Svenskerne taler om at være »rak på sak« (lige til sagen). Sådan var høvedsmanden: »Jeg er jo selv en mand, som står under kommando og har soldater under mig; og siger jeg til den ene: *Gå!* så går han; og til den anden: *Kom!* så kommer han; og til min tjener: *Gør dette!* så gør han det« (vers 9).

Høvedsmanden stod under kommando. Han havde overordnede – og han stod under samvittighedens kommando. Han kendte sin plads i samfundet, og han gjorde sin pligt. Han udtaler sig ikke om, hvorvidt han kunne ønske sig en anden plads, ej heller om, hvorvidt han var tilfreds med sine overordnede og deres befalinger. Således trådte han i karakter ved at gøre fyldest, hvor han var sat. »No nonsense!«

Høvedsmanden levede i den konkrete virkelighed og gjorde fyldest i den. Det åbnede hans øjne for, at han kunne være til hjælp for det jødiske folk (Luk. 7,5). Han byggede en synagoge til dem. Således elskede han dette folk, ikke sentimentalt, men i gerning. »Rak på sak«.

Jøderne sagde derfor: »Han er *vel værd*, at Du gør dette for ham« (Luk. 7,4). Der stod med andre ord respekt om ham. Men selv sagde han: »Jeg er *ikke værd*, at du kommer ind under mit tag!« Desværre er det alt for ofte omvendt med Guds børn: de har ikke vundet deres omgivers respekt, men de anser sig selv for gode kristne.

Hans sande ydmyghed gjorde ham, som nævnt, ikke sølle, men fri. Han lægger ikke skjul på, at han havde udstedt befalinger både til sine soldater og til den tjener, der nu var syg. Deraf havde han ingen dårlig samvittighed, thi dertil var han sat i samfundet. Han havde ikke forkælet dem. Det var ikke hans opgave, og det er aldrig til gavn for noget menneske. Han holdt soldaterne og tjeneren fast i den konkrete virkelighed, hvori de var sat. I

den, kun i den, men ikke i vege og vage drømme om noget andet og lettere kan kærligheden og sandheden komme til med kraft – det oplevede den lidende tjener nu.

Hans chef havde en stor tro på Ham, som han kaldte Herre. Hans chef var et sandhedsmenneske. Det vidste tjeneren, men nu erfarede han, hvad et sandhedsmenneske betyder.

Høvedsmanden var som alle sanddru af få ord. Hvor troen på Jesus hersker, er der som regel ikke brug for mange ord og forklaringer. Da Lazarus lå syg, sendte hans søstre bud til Jesus og lod sige: »Herre! *se*, den, du elsker, er syg« (Johs. 11,3). Høvedsmanden sagde: »Herre! min tjener ligger lam derhjemme og lider forfærdeligt« (Matt. 8,6).

Er det bøn? Ja, det er bøn i bønnens maximale kraft, thi med disse få ord overlader høvedsmanden sin tjener fuldt og uforbeholdent til *Ham, der er Herren!*

I denne bøn gemmer sig det sværeste af alt: »Herre, ske ikke min og vor vilje, men din!«

Denne bøn er den absolutte underordelse under Ham, der er enerådende over liv og død, hele universets Herre.

Jesus siger til ham: »Jeg vil komme og helbrede ham.« Det er Herrens frie nådesbeslutning i al dens herlighed og frelseskraft.

Dette vidunderlige tilsagn fremkalder ikke jublende »begejstring« hos høvedsmanden, men frygt: »Herre, jeg er *for ringe*, til at du skal gå ind under mit tag; men sig kun et ord, så bliver min tjener rask.« Jesu overvældende ord overvælder ham i *sandhed*, ikke blot følelsesmæssigt. Han ser sig ikke i stand til at tage imod så meget. Han er *for ringe* til at modtage Jesus i sit hjem (mon der er gjort rent – mon alt er på plads – mon jeg er i stand til at give Herren en sådan velkomst, som Han er værdig til – o.s.v.). »Sig blot et ord, så bliver *min tjener* rask« – mere søger han ikke, thi han søger ikke noget for sig selv! Alt og alle står under Herrens kommando. Siger han »gå« til sygdommen, så går den.

Høvedsmanden gør kun eet: han søger sin tjeners bedste. I dette ene er hele hans hjerte.

Og Jesus sagde til høvedsmanden: »Gå! Det skal ske dig, som du troede!« Og tjeneren blev rask i samme stund (Matt. 8,13).

Herren modsagde altså ikke høvedsmanden og sagde ikke: »Jo, du er ikke for

ringe til, at jeg går ind under dit tag!«
Herren kom ikke til hans hus. Gik høveds-
manden glip af noget?

Nej, på sandhedens grund går man al-
drig glip af noget. Herren fandt end ikke i
Israel så stor en tro. Høvedsmanden er i

familie med de troens mænd og kvinder,
der omtales i Hebr. 11.